

Додаток
до рішення 17 сесії
районної ради 8 скликання
від 23.09.2022 р. № 272

РАЙОННА ПРОГРАМА ПОВОДЖЕННЯ З ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ НА ПЕРІОД 2022-2026 РОКІВ

Програма розроблена відповідно до законів України: «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи», «Про благоустрій населених пунктів» та інших законодавчих та нормативно – правових актів.

1. Стан поводження з твердими побутовими відходами

Населення Житомирського району складає 609,3 тис. чол., Житомирський район налічує 31 територіальну громаду, у т. ч. чотири міські, дванадцять селищних, п'ятнадцять сільських. Особливістю району є те, що приміська 10 км зона обласного центру м. Житомира розташована на території району, вона активно використовується міським населенням для приватних господарств, відпочинку. Район є найбільш населеним у порівнянні з іншими районами області. Загальна площа району складає 10,51 тис. км², або 35% території області. Значну частину території району займають площі лісового фонду.

По економічному розвитку район промислово-аграрний, в районі функціонують промислові підприємства та підприємства переробки, побутового обслуговування населення, об'єкти торгівлі, ринки, установи соціально-культурного призначення.

Як правило, на територіях населених пунктів відсутні спеціалізовані підприємства у сфері поводження з побутовими відходами, самі відходи складаються у природних рельєфних утвореннях. Існуюча система санітарного очищення населених пунктів недосконала, її фрагментарність, роз'єднаність та різномірність не забезпечує достатнього контролю за санітарним станом територій та операціями поводження з побутовими відходами. Через відсутність на території області переробних та сортувальних комплексів, на полігони та сміттєзвалища потрапляє значна частина відходів, які мають ресурсну цінність і підлягають переробці та утилізації. Основну масу відходів як вторинної сировини складають тара (упаковка) від продуктів харчування та продукції споживання населенням, відходи тваринного походження і відходи домашнього господарства.

Централізованим збором забезпечено менше половини населених пунктів. У решті населених пунктів району відходи вивозяться стихійно на придорожні смуги, околиці населених пунктів, лісопосадки.

Звалища твердих побутових відходів стають одним із найбільших забруднювачів навколишнього природного середовища.

В районі функціонує 367 сміттєзвалищ (місць видалення відходів) категорії В – небезпечні, які є паспортизованими.

По всіх сільських радах, в тому числі і в тих, що мають розроблені схеми санітарного очищення населених пунктів, утилізація, збирання побутових відходів проводиться не завжди організовано, не повною мірою дотримуються схеми санітарного очищення населених пунктів. Збір відходів проводиться не завжди контролювано, у тому числі приватним транспортом населення, не всі сільські, селищні ради уклали договори на організоване вивезення відходів.

На даний час роздільне збирання твердих побутових відходів в районі у більшості населених пунктів не запроваджено, хоча інформаційна та просвітницька робота у цьому напрямку проводиться регулярно. Не всі громади мають спеціальні контейнери та площадки для збору відходів, а в тих громадах, де вони встановлені, їх стан не скрізь відповідає санітарним та технічним нормам.

Мешканці приватних будинків здійснюють часткове захоронення та переробку побутових відходів самостійно на своїх садибах. Відсутність єдиної організації збирання твердих побутових відходів призводить до утворення стихійних звалищ на полях, лісових угіддях, вздовж доріг, що значно погіршує екологічний і санітарний стан довкілля.

В районі зафіксовані стихійні сміттєзвалища, що потребують ліквідації. Не завжди належним чином оформлена документація на місця видалення та зберігання відходів. Через відсутність постійних моніторингових спостережень місць складування побутових відходів, останні є значними осередками забруднення навколишнього природного середовища району. Ситуацію ускладнює відсутність ефективної системи збору та формування окремих видів відходів як вторинної сировини. На території району працює недостатньо пунктів приймання зношених шин і пунктів приймання вторсировини. Як результат, на сміттєзвалище потрапляє значна кількість матеріалів, які мають високу ресурсну цінність та підлягають переробці (скло, папір, метал).

Сучасна структура системи санітарного очищення території району є на сьогодні недосконалою. Відсутність активної взаємодії органів місцевого самоврядування, виконавчої влади з органами державної санітарно-епідеміологічної та екологічної служб не повною мірою дозволяє забезпечувати достатній контроль за санітарним станом території.

Аналіз наслідків ігнорування екологічних проблем, що спричиняють побутові відходи, свідчить, що можливості природних екосистем є обмеженими, вони не завжди спроможні самостійно компенсувати наслідки безвідповідальної людської діяльності та потребують для свого безпечного функціонування постійного контролю за дотриманням вимог екологічного законодавства.

Незадовільний стан поводження з відходами в районі зобов'язує органи влади всіх рівнів вжити комплексних заходів по дотриманню вимог чинного законодавства шляхом безумовного виконання відповідних екологічних та санітарно-гігієнічних заходів.

Розділ 2. Мета та завдання програми

Основною метою програми поводження з твердими побутовими відходами в Житомирському районі на 2022 – 2026 роки є координація дій органів всіх гілок влади, суб'єктів господарювання та активізація населення для забезпечення реалізації державної політики в сфері поводження з відходами, яка спрямована на підвищення ресурсозбереження, зменшення негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище і здоров'я людей, створення умов, що сприятимуть забезпеченню повного збирання, перевезення, утилізації, знешкодження та захоронення ТПВ.

Основні напрями програми:

1. Мінімізація впливу ТПВ на довкілля та використання їх як вторинної сировини.
2. Покращення управління у сфері поводження з твердими побутовими відходами.
3. Проведення послідовної та узгодженої інформаційно-виховної роботи з утворювачами відходів.

Основні завдання Програми:

- покращення системи управління поводження з відходами в Житомирському районі;
- зменшення обсягів утворення твердих побутових відходів, у т.ч. шляхом їх утилізації;
- удосконалення системи санітарного очищення населених пунктів;
- організація централізованого збирання і видалення ТПВ відповідно до схем санітарного очищення населених пунктів, запровадження роздільного збирання окремих компонентів відходів;
- будівництво регіональних об'єктів з утилізації та/або переробки відходів;
- забезпечення ліквідації несанкціонованих звалищ відходів, приведення існуючих полігонів у належний санітарний стан;
- підвищення рівня культури та екологічної свідомості мешканців селищ та сіл району завдяки поінформованості щодо поводження з твердими побутовими відходами.

Розділ 3. Етапи виконання програми

Відповідно до Додатка Програми передбачається її виконання у 2 етапи:

- перший (2022-2023 роки) – удосконалення системи управління у сфері поводження з ТПВ; забезпечення сприятливих умов для залучення коштів з метою технічного переоснащення системи санітарного очищення територій населених пунктів; забезпечення проведення моніторингу у сфері поводження з ТПВ, створення спеціалізованого підприємства із збирання та вивезення твердих побутових відходів, створення на території кожної сільської, селищної

ради пунктів для збору окремих компонентів відходів для вторинної переробки, просвітницька діяльність;

- другий (2024-2026 роки) – забезпечення централізованого збирання і видалення ТПВ, забезпечення належного санітарного стану населених пунктів; перетворення сфери поводження з побутовими відходами на рентабельну підгалузь житлово-комунального господарства.

Розділ 4. Механізм забезпечення програми

Виконання Програми відповідно до повноважень забезпечують Житомирська районна державна адміністрація, органи місцевого самоврядування району та інші уповноважені органи.

Фінансове забезпечення реалізації заходів, передбачених програмою (Додаток), здійснюється на основі чинного законодавства з залученням коштів:

- районного бюджету;
- обласного бюджету;
- бюджетів селищних, сільських рад;
- місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища;
- державного бюджету, в тому числі Державного фонду охорони навколишнього природного середовища;
- приватного капіталу;
- іноземних інвестицій.

Контроль за реалізацією Програми здійснюють постійні комісії районної ради з питань з питань екології, охорони навколишнього середовища, природних ресурсів, Житомирська районна державна адміністрація та інші уповноважені територіальні органи центральних органів виконавчої влади.

Очікувані результати від реалізації Програми:

- покращення екологічного та санітарно-гігієнічного стану території;
- зменшення обсягу утворення відходів;
- збільшення обсягу утилізації відходів;
- збільшення кількості контейнерів, встановлених для збору твердих побутових відходів, у тому числі роздільного;
- використання відходів у якості вторинної сировини;
- кількість пунктів, створених для збору окремих видів відходів, які підлягають вторинній переробці;
- кількість ліквідованих стихійних сміттєзвалищ;
- зменшити забруднення населених пунктів від побутових відходів, покращення їх санітарного стану.

Заступник голови районної ради

В.ПАЛІЙ

2.	Розширення мережі організованого збирання і перевезення відходів	2.1. Вивчити доцільність виготовлення проектної документації на будівництво нових полігонів ТПВ місцевого значення на території Житомирського району.	2022-2024 роки	Селищні, сільські ради Райдержадміністрація
		2.2. Вивчити доцільність створення комунальних підприємств на території Житомирського району для збору та перевезення (доставки) твердих побутових відходів відповідно обладнаним транспортом до місць їх зберігання та утилізації	2022-2023 роки	Селищна, сільські ради Райдержадміністрація
		2.3. У населених пунктах організувати централізований вивіз відходів побутових відходів шляхом укладення договорів між підприємствами (установами, організаціями), незалежно від форм власності, що здійснюють свою діяльність у сфері поводження з ТПВ (збір, вивіз, утилізація ТПВ) та утворювачами твердих побутових відходів, у тому числі з кожною садибою.	2022-2023 роки	Органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, та організації усіх форм власності, що здійснюють свою діяльність у сфері поводження з ТПВ
		2.4. Забезпечити кожний населений пункт не менш ніж 1 контейнером для збору відходів на кожних 300 жителів, розмістивши їх згідно встановлених норм у місцях найбільшого утворення відходів та доступних для під'їзду спецавтотранспорту.	2023-2025 роки	Органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації усіх форм власності

		2.5. Організувати та здійснити поетапний перехід від збирання ТПВ неспеціалізованим транспортом до збирання ТВП спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.	2022-2025 роки	Органи місцевого самоврядування, спеціалізовані підприємства, що надають послуги з перевезення ТПВ
3.	Запровадження системи прийомних пунктів для окремих видів відходів	3.1. Створити приймальні пункти вторсировини (макулатура, склотара, металолом, алюмінієві бляшанки) на території всіх сільських та селищної рад.	2022-2024 роки	Органи місцевого самоврядування
4.	Провести розрахунки економічної доцільності будівництва та місця розташування мінізаводу зі спалювання відходів (або закупівля мобільної установки зі спалювання відходів)	4.1. Провести розрахунки економічної доцільності та визначення місця розташування мінізаводу зі спалювання відходів, який буде облаштований цехом по сортуванню відходів.	2022-2024 роки	Органи місцевого самоврядування, райдержадміністрація, інвестори
		4.2. Розробити проектну документацію цього заводу, пройти процедуру погодження.		
		4.3. Будівництво та введення в дію заводу.		
		4.4. Провести розрахунки економічної доцільності закупівлі мобільної установки зі спалювання відходів та облаштувати майданчики для тимчасового зберігання відходів		
5.	Приведення в належний санітарний стан існуючі полігони ТПВ та	5.1. Контроль та організація дії по ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ на території району.	постійно	Райдержадміністрація, органи місцевого самоврядування

	ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ	5.2. Контроль та приведення в належний санітарний стан існуючих полігонів ТПВ (облаштування огорожі, під'їзних шляхів, захисних зон, відведення стічних вод, виготовлення проектно – кошторисної документації, проектів землеустрою, паспортів тощо)	2022-2026 роки	Райдержадміністрація, органи місцевого самоврядування
--	--	--	----------------	---

Напрямок №2 . Покращення управління у сфері поводження з твердими побутовими відходами

6.	Контроль за дотриманням законодавчих та нормативно-правових актів у сфері поводження з побутовими відходами	Забезпечити безумовне виконання діючих законодавчих та нормативно-правових актів у сфері поводження з побутовими відходами: <ul style="list-style-type: none"> · Закону України «Про відходи»; · Закону України «Про житлово-комунальні послуги»; · Закону України «Про благоустрій населених пунктів»; · Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; · Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»; інших нормативно-правових актів у сфері поводження з ТПВ. 	постійно	Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації усіх форм власності, що здійснюють свою діяльність у сфері поводження з ТПВ
----	---	---	----------	---

7.	Удосконалення та контроль за дотриманням схем санітарної очистки населених пунктів	7.1. Провести аналіз затверджених схем санітарної очистки населених пунктів та внести зміни з метою їх удосконалення відповідно до цієї Програми	2022-2023 роки	Органи місцевого самоврядування
		7.2. Створити реєстр несанкціонованих сміттєзвалищ та забезпечити його ведення.	Постійно	Органи місцевого самоврядування
		7.3. Створити комісії по безхазяйним відходам.	2022 рік	Райдержадміністрація, органи місцевого самоврядування
Напрямок 3. Проведення послідовної та узгодженої інформаційно-виховної роботи з утворювачами відходів				
8.	Проведення організаційно-виховних заходів з населенням щодо питань поводження з відходами	8.1. Проведення через друковані ЗМІ, радіо, розповсюдження наочної агітації тощо просвітницької роботи щодо безпечного в санітарно-епідеміологічному та екологічному відношенні поводження з ТПВ, зокрема, інформування громадськості про вплив ТПВ на довкілля.	постійно	Органи місцевого самоврядування
		8.2. Організація серед дітей та молоді конкурсів, ігор, семінарів, запровадження системи винагород та інших заходів стимулювання.	постійно	Районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, служба у справах дітей Житомирської РДА, відділ освіти охорони здоров'я, культури та спорту Житомирської РДА, органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи

		8.3. Здійснення постійного контролю та запровадження дієвих штрафних санкцій до порушників чинного законодавства при поводженні з ТПВ.	постійно	Селищні, сільські ради, уповноважені органи центральних та територіальних органів виконавчої влади
--	--	--	----------	--

Заступник голови районної ради

В.ПАЛІЙ